

DÉLMAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

XV. évfolyam, 139. szám

Ára: 50 fillér

Kedd, 1959. június 16.

Tervek Szeged egyik legnagyobb házának újjáépítésére

Vissza akarják állítani a Zsótér-ház eredeti homlokzatát
:•: Itt az alkalom egy régi probléma: a levéltár elhelyezésének megoldására

A szegedi járási tanács kezdeményezésére napirendre került Szeged egyik legnagyobb épületének, az úgynevezett Zsótér-háznak rekonstrukciója. Egész háztömböt alkotó, négy utcára nyíló, nyolcvan méter hosszú, két lakószintes épület nemcsak város-történelmi szempontból jelentős (1842-ben épült, tehát túlélte az árvíz, 1849 júliusában egyik termében a magyar országgyűlés ülésén, itt született meg a demokratikus érzelmű magyar nemzetiségi törvény, itt találkozott Kossuth Nicolae Balcescuval, a nagy román hazafival, a pincéjében nyomták a szabadságharc pénzeit, a kétforintosokat stb.), hanem építészettörténelmi szempontból is egyik érdekessége a városnak. Eredetileg klasszicista stílusban épült, a Klauzál téri Kárázsházon kívül

lásait az újjáépítésre a napokban a városi tanács műemlékvédelmi albizottsága több építész, a járási tanács végrehajtó bizottságának vezetőivel közösen vitatta meg. Berniczki József bemutatta az előzetes terveket, mely szerint az újjáépített Zsótér-ház, annak minden koloncól megiszabadított eredeti homlokzata egyrészt méltó székháza lesz a járási tanácsnak, másrészt

nagyban emeli majd a Széchenyi tér szépségét.

A rekonstrukció költséges lesz, mert a homlokzaton kívül a tetőt is helyre kell állítani, azonkívül újra alá kell szigetelni az egész épületet, mert a felszivárgó víz teljesen tönkreteszti a vakolatot a földszinti részeken. Az előzetes vizsgálatok azt mutatják, hogy nemcsak esztétikai szempontból, hanem az értékes épület állagának megvédésére is feltétlenül szükséges az újjáépítés.

A bizottságban az ismertetés után hosszabb vita alakult ki. Minden résztvevő kivétel nélkül örömmel üdvözölte az újjáépítést. Több,

a további tervezés során hasznosítható javaslat is elhangzott.

Az épület északi részében elhelyezett Vörös Csillag Mozi főbejárata például szűk, forgalmas utcára nyílik, ahol az autók, villamosok sokszor veszélyeztetik a moziba igyekvők, a várakozók testi épségét. Ezért a Csemege áruáruval szembeni bejáratokat meg kell szüntetni és

a mozi főbejáratát a Széchenyi téri részre kell helyezni.

A korszerű műemlékvédelem egyik egyre elfogadottabb szempontja szerint a földszinti nyílászerveket úgy kell majd kialakítani, hogy azok megfeleljenek az épület stílusának, de az egyes földszinti helyiségek funkcióinak is.

Érdekes vita alakult ki az épület padlásterével kapcsolatban. A második lakószint fölé ugyanis az épület első gazdája akkoriban magtárat

építtetett. Az erős földemen kívül erre vallanak a párkány fölött elhúzódozó kicsi, alig nyolcvan centi magas ablakok is. Ez a volt magtár lakások, irodák kialakítására alkalmatlan, mert alig 180 centi a belső magassága. Az egész épületen végighúzódnak. Mintegy ezerhatszáz négyzetméter az alapterülete. Igen jó lenne például a szegedi állami levéltárnak jelenleg a városi tanácsházán, a volt Párizsi Áruházban és több más helyiségben elhelyezett hatalmas, értékes levéltári anyagának befogadására. A most levéltárnak használt helyiségek pedig más célokra szabaddulhatnak fel, ha az állami levéltár a pillanatnyilag hasznosítatlan padlásteri részbe költözne.

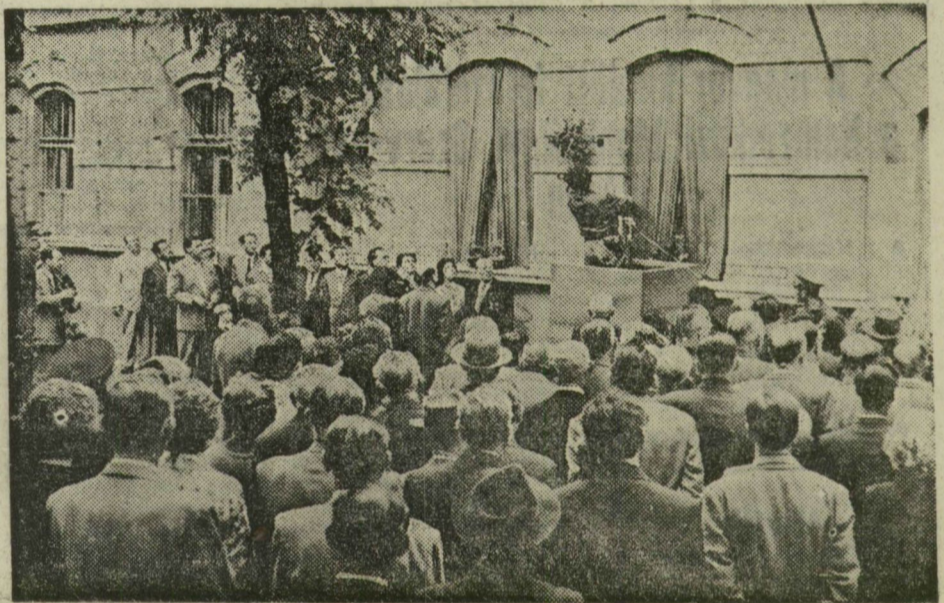
Dr. Csikós Ferenc a járási tanács végrehajtó bizottsága részéről közölte, hogy a szegedi járási tanács elvben nem zárkózik el a padláster javasolt hasznosításától, azonban szükséges lenne, hogy a rekonstrukció költségeihez a földszinten elhelyezkedő vállalatok, a mozi, a vendéglátóipar, azonkívül pedig a szegedi városi tanács, az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség, vagy akár az országos levéltári főhatóságok valamivel hozzájárulnának, mert a szegedi járási tanács egymaga nem vállalhatja a több mint egymillió forintnyi költséget az újjáépítésnek. A járási tanács a jövőben nagy gondot fordít majd arra, hogy e szép épület méltó legyen középület jellegéhez.

Ha egy mód lesz rá, az épület rekonstrukcióját már ez évben elkezdik,

mert a járási tanács a maga részéről nagyon szeretné e fontos épületet rendbehozni. A műemlékvédelmi albizottság javasolta, hogy az épületet az újjáépítés után lehetőleg színálló fénoxid-festékekkel fessék be, lehetőleg halványzöldre, vagy »meleg« árnyalatú szürkére. Kérésrel fordul majd az illetékesekhez, hogy bizottságként még hiányzó pénzügyi fedezetet Szeged e nevezetességének újjáépítésére.

Emléktáblát avattak a volt munkásotthon falán

Negyven évvel ezelőtt, 1919. június 15-én a Londoni körüli volt munkásotthon falai között kezdődött városunkban a dicsőséges emlékü Magyar Tanácsköztársaságért vívott harc egyik legszebb fejezete. Ezen a napon mondotta ki ebben az épületben a szakszervezetek szövetsége az általános sztrájkot. E harcok emlékére helyezte el táblát a Szakszervezetek Megyei Tanácsa és a Szakmaközi Bizottság. Az ünnepségen Juhász József elvtárs, az SZMT elnöke mondott beszédet, a több mint 300 ünneplő dolgozó előtt. Jelen voltak az ünnepségen az akkori harcokban részt vett munkások, az öreg veteránok. Kovács János, a Nemzeti Színház művésze szavalta el Juhász Gyula »Munkásotthon homlokára« című versét. Közreműködött az Általános Munkás Dalegyület és a munkásörzene. Képviselet: az avatóünnepség résztvevői.

(Liebmann Béla felv.)

Felkészülten várják az új gabonát a szegedi malmok

Nagy a sürgős-forgás néhány nap óta a Szegedi Tisza Malomban. Itt gépet javítanak, amott fertőtlenítenek, cíanoznak, másutt kisebb-nagyobb átalakításokat végeznek. Egyszóval készülnek az új gabona fogadására. Bár még több mint egy hónap van hátra az új gabona érkezéséig, de a Tisza Malom dolgozói előrelátóak és nem akarnak az utolsó pillanatban kapkodni. Valamennyi gép generáljavítását elvégezték már, s a napokban felszereltek egy gabonamosógépet is, amellyel ismét gyorsabb, higiéniásabb, könnyebb lesz a munka. A malom dolgozói egyébként a kongresszusi versenyben elhatározták: különösen nagy gondot fordítanak a minőségre, javítják a liszt síkértartalmát, hogy még ízelesebb kenyér, tészta kerülhessen a szegedi dolgozók asztalára.

A Szegedi Gőzmalomban

még nem kezdődtek el a nagy karbantartási munkálatok, de ők sem várnak sokáig és néhány nap múlva már náluk is teljes ütemben folyik az előkészítés. A gépeket gondosan átvizsgálják, megjavítják, s felszerelik a nemrégiben érkezett új szitáló-berendezést is. A malom vezetőinek véleménye szerint az első gabonaszállítmányt körülbelül jövő hónap 20–25-e között érkeznek. Előreláthatóan mind a két malomban naponta öt-öt vagont gabonát örölnék meg.

Villamosipari munkások általános sztrájkra készülnek Argentínában

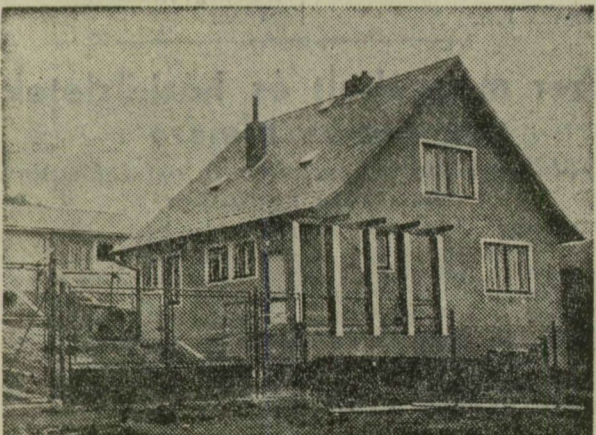
Az argentinai villamosipari munkások bejelentették, hogy ezen a héten sztrájkba lépnek, ha nem teljesítik 64–102 százalékos fizetésemelési követeléseiket. Az argentin kormány viszont közölte, hogy minden eszközt igénybe vesz a sztrájk megállítására. Az AP részletes jelentésében még azt is közli, hogy Frondizi elnök állítólag rendeletet készít elő a villamosipari munkások mozgósítására.

Vizgáztak az idegenvezetők

Tegnap, hétfőn délelőtt 49 vizsgázó jelent meg a Pedagógiai Főiskola földrajz tanszékén. Valamennyien idegenvezetőknek készültek. S tegnap a vizsgán dönt el, hogy megfelelnek-e. A 49 hallgató zöme főiskolai és egyetemi hallgató. De van közöttük középiskolás és már főoglalkozású emberek is.

A 49 hallgató közül 26 beszél idegen nyelven. Ezek valamennyien kész tolmácsok. A 26 nyelvtudó 9 nyelvet képvisel. A hallgatók részére az Országos Idegenforgalmi Tanács 60 órából álló tanfolyamot szervezett, s tegnap került sor a vizgára. Három fő kérdés köré csoportosították a sok, sok tantárgyat. Vizsgáznunk kellett Szeged földrajzából, városismeretből, irodalomból, még a gépjárművezetéshez is értenünk kell. Ezenkívül a vendéglátás módszereiről. Nagy felkészültséggel tették tanúbizonyságot. A hallgatók vizsga után valamennyien bizonyítványt kaptak és fényképpel ellátott igazolványt. A 49 idegenvezető kalauzolja Szegeden a Szabadtéri Játékokra érkezett bel- és külföldi vendégeket.

Előregyártott családi házak Csehszlovákiában

Az előregyártott építési elemeket a csehszlovák építőipar igen sikeresen alkalmazza családi házak építésénél is. Az agyagbeton panel-elemek rendkívül meggyorsítják az építkezést. A képünkön látható csinos családi házat 28 óra alatt szerelték össze

Irodalmi matiné — sajnálatos részvétlenséggel

— Ne kelljen már sírni címmel irodalmi matinét rendezett vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a Hazafias Népront városi bizottsága és a Móra Ferenc Iparitanuló Intézet helyiipari részlege a népront-székházban. A hat cikusból álló műsorban a XX. század világ- és magyar irodalmából válogatott verseket mondtak el az intézet legjobban szavaló tanulói. A műsor anyagát, amelynek tükrében elvonult a hallgató előtt az elmúlt 59 év története, Lakó Ferencné tanár állította össze, s ugyancsak ő mondta el az

összekötő szöveget is. A szavalók közül elsősorban Marinkás Virág, Ördögh Júlia, Tőke Eszter és Kálló György nevét kell megemlíteni. A műsorban közreműködött az Ifjú Gárda ifjúsági város macedon kórusa is, amely görög dalokat énekelt. Sajnálatos, hogy a fiatalok műsorát érthetetlen részvétlenséggel fogadta, hogy a meghívottak közül is alig jöttek el néhányan. Ezek a gyerekek megérdemelték volna nemcsak azt, hogy meghallgassák őket, hanem a tapsot is;

Kétszáz méter magasságig járó felvonót készít a szentesi televízió közvetítő-állomáshoz a Magyar Felvonógyár

A szentesi televízió közvetítő állomáshoz egy kétszáz-húsz méter magas tornyot építenek. A tornyhoz mintegy 200 méter magasságig a Magyar Felvonógyár személy- és teherszállításra alkalmas felvonót készít. Az európai viszonylatban is érdekes felvonó terveit jóvá hagyták a postavezérgazgatóság szakemberei. A felvonót a jövő év elején szerelik fel.

Ma:

Az „elhatározások hete” Geniben

Nem fenyeget árvíz

Jól sikerült Ujszegeden az építők napja

Társadalmi összefogás Petőfitelepen

Sportoldal